

Vergaderjaar 1984–1985

16 551

Nieuwe regeling voor het kapitaal van de besloten vennootschap

Nr. 15

DERDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 11 februari 1985

Het wetsvoorstel wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel I vervalt na artikel 185 lid 2 onder b het woord «of». De punt aan het slot van dit lid wordt vervangen door: «,of».

Toegevoegd wordt:

d. het eigen vermogen nooit ten minste het bij de oprichting vereiste minimumkapitaal heeft geëvenaard.

B. In artikel I vervallen het derde en vierde lid van artikel 191b.

C. Artikel 203a lid 1 wordt vervangen door:

1. Indien voor of bij de oprichting op aandelen wordt gestort in geld, moeten aan de akte van oprichting een of meer verklaringen worden gehecht, inhoudende dat de bedragen die op de bij de oprichting te plaatsen aandelen moeten worden gestort:

a. hetzij terstond na de oprichting ter beschikking zullen staan van de vennootschap;

b. hetzij alle op een zelfde tijdstip, ten vroegste vijf maanden voor de oprichting, op een afzonderlijke rekening hebben gestaan, mits uit de akte blijkt dat de vennootschap die stortingen en de uitgaven na dat tijdstip bekrachtigt.

2. Indien vreemd geld is gestort, moet uit de verklaring blijken tegen hoeveel geld het vrijelijk kon worden gewisseld op een dag waarop daarmee krachtens artikel 191 lid 2 kon worden voldaan aan de stortingsplicht.

De leden 2 en 3 van artikel 203a worden vernummerd tot 3 en 4. Lid 4 wordt lid 5 en komt te luiden:

5. Indien na de oprichting in vreemd geld is gestort, legt de vennootschap binnen twee weken na de storting een verklaring, als bedoeld in lid 2, van een in het derde lid bedoelde bankier, neer ten kantore van het handelsregister.

D. In artikel I wordt aan artikel 204a lid 2 toegevoegd: Indien bekend is dat de waarde na de beschrijving aanzienlijk is gedaald, is een tweede verklaring vereist.

E. In artikel I wordt in artikel 204b lid 4 «de in het tweede lid bedoelde verklaring» gewijzigd in: de accountantsverklaring bij de inbreng.

F. In artikel I wordt de aanhef van artikel 204c lid 1 gelezen:

1. Een rechtshandeling die de vennootschap heeft verricht zonder goedkeuring van de algemene vergadering van aandeelhouders of zonder de verklaring, bedoeld in lid 3, kan ten behoeve van de vennootschap worden vernietigd, indien de rechtshandeling:

G. In artikel I vervalt in artikel 206a lid 1: dan wel ten gevolge van fusie.

H. In artikel I wordt artikel 207a lid 3 vernummerd tot 4. Ingevoegd wordt een lid, luidende:

3. Lid 2 is van overeenkomstige toepassing op elk niet volgestort aandeel dat de vennootschap onder algemene titel heeft verkregen en niet binnen drie jaren daarna heeft vervreemd of ingetrokken.

I. In artikel I wordt in artikel 207d lid 1, tweede zin, na «rekening» ingevoegd: onder bijzondere titel.

J. In artikel II onder A wordt een eerste alinea ingevoegd, luidende:

De laatste zin van artikel 67 lid I vervalt. Aan de voorlaatste zin wordt toegevoegd: en van de bij elke oprichter geplaatste aandelen.

K. In artikel II onder B wordt na de eerste alinea een alinea ingevoegd, luidende:

Het tweede lid onder b van artikel 69 wordt gelezen:

b. het gestorte deel van het kapitaal ten minste het bij de oprichting voorgeschreven minimumkapitaal bedraagt, en

L. In artikel II onder E wordt in artikel 80a lid 3, laatste zin, het zinsdeel na de komma vervangen door: mits de aandelen of certificaten onverwijld na de uitgifte zullen worden opgenomen in de prijscourant van een beurs buiten Nederland.

M. De onderdelen F en G van artikel II worden vervangen door:

F. De leden 3 en 4 van artikel 80b vervallen.

G. Artikel 93a komt als volgt te luiden:

Artikel 93a

1. Indien voor of bij de oprichting op aandelen wordt gestort in geld, moeten aan de akte van oprichting een of meer verklaringen worden gehecht, inhoudende dat de bedragen die op de bij de oprichting te plaatsen aandelen moeten worden gestort:

a. hetzij terstond na de oprichting ter beschikking zullen staan van de naamloze vennootschap,

b. hetzij alle op een zelfde tijdstip, ten vroegste vijf maanden voor de oprichting, op een afzonderlijke rekening hebben gestaan, mits uit de akte blijkt dat de vennootschap die stortingen en de uitgaven na dat tijdstip bekrachtigt.

2. Indien vreemd geld is gestort, moet uit de verklaring blijken tegen hoeveel geld het vrijelijk kon worden gewisseld op een dag waarop krachtens artikel 80a lid 3 de koers bepalend is voor de stortingsplicht.

3. Zulk een verklaring kan slechts worden afgelegd door een bankier die hetzij als kredietinstelling is ingeschreven volgens de Wet toezicht kredietwezen, hetzij in een andere lidstaat van de Europese Gemeenschappen is onderworpen aan bedrijfseconomische toezicht van overheidswege. Zij kan slechts worden afgegeven aan een notaris.

4. De notaris moet de bankiers wier verklaring hij heeft ontvangen terstond verwittigen van de oprichting. Indien de oprichting niet doorgaat, moet hij hun de verklaring terugzenden.

5. Indien na de oprichting in vreemd geld is gestort, legt de vennootschap binnen twee weken na de storting een verklaring, als bedoeld in lid 2, van een in het derde lid bedoelde bankier neer ten kantore van het handelsregister.

N. In artikel II onder H wordt als eerste zin ingevoegd: Aan artikel 94a lid 2 wordt toegevoegd: Indien bekend is dat de waarde na de beschrijving aanzienlijk is gedaald, is een tweede verklaring vereist.

Aan dit onderdeel wordt toegevoegd:

In artikel 94a lid 3 onder b wordt voor «Europese Gemeenschappen» ingevoegd: Raad van de

O. In artikel II onder I wordt de op een na laatste alinea vervangen door:
In artikel 94b lid 4 wordt «de in het eerste en tweede lid bedoelde stukken» gewijzigd in: de beschrijving en de accountantsverklaring bij de inbreng.

P. In artikel II onder J wordt de aanhef van artikel 94c lid 1 gelezen:
1. Een rechtshandeling die de naamloze vennootschap heeft verricht zonder goedkeuring van de algemene vergadering van aandeelhouders of zonder de verklaring, bedoeld in lid 3, kan ten behoeve van de vennootschap worden vernietigd, indien de rechtshandeling:

Q. In artikel II onder L wordt als eerste zin ingevoegd: In artikel 98a lid 2 wordt «koopprijs» gewijzigd in: «verkrijgingsprijs».

R. De eerste alinea van artikel II A onder G wordt gewijzigd in:
Van artikel 394 lid 1 wordt de tweede zin vervangen door: De openbaarmaking geschiedt door nederlegging van een volledig in de Nederlandse taal gesteld exemplaar of, als dat niet is vervaardigd, een exemplaar in het Frans, Duits of Engels, ten kantore van het handelsregister waar de rechtspersoon volgens zijn statuten zijn zetel heeft. Op het exemplaar moet de dag van vaststelling en goedkeuring zijn aangekend.

S. In artikel II A onder I wordt een eerste alinea ingevoegd, luidende:
In lid 1, onder a van de artikelen 396 en 397 wordt na «toelichting» ingevoegd: , verminderd met de som van de herwaarderingsreserve en de reserve deelnemingen,.

T. In artikel II A wordt aan onderdeel J een alinea toegevoegd, luidende:
In artikel 400 lid 3 wordt na «beleggingen» ingevoegd: «, effecten en valuta» en aan het slot: , of lid 2, tweede zin.

U. In artikel II A wordt onder K een eerste alinea ingevoegd, luidende:
In artikel 403 lid 1 onder d wordt «deskundigenonderzoek» vervangen door: accountantsonderzoek.
In dit onderdeel wordt na de zin over lid 2 (was 3) ingevoegd: In lid 3 (was 4) wordt «slechts» vervangen door «niet meer dan» en vervalt «in plaats van de jaarrekening».

V. In artikel II A onder L wordt aan het slot van lid 1 onder d «overeenkomstig andere voorschriften als bedoeld in lid 2» vervangen door: volgens een gelijkwaardige methode.

Lid 2 komt te luiden:

2. Onze Minister van Justitie kan voorschriften voor de jaarrekening aanwijzen die, zo nodig aangevuld met door hem voorgeschreven aanvullingen, als gelijkwaardig zullen gelden aan de voorschriften overeenkomstig de zevende richtlijn. Intrekking van een aanwijzing kan slechts boekjaren betreffen die nog niet zijn begonnen.

W. In artikel III wordt in het eerste lid van artikel 997 «318» vervangen door «316».

X. De tweede alinea van artikel V A komt te luiden:

De derde zin van het vierde lid wordt gelezen: Voor zover de ondernemer verplicht is zijn jaarrekening en jaarverslag ter inzage van een ieder neer te leggen, worden in de Nederlandse taal gestelde exemplaren van deze jaarstukken ter bespreking aan de in de onderneming werkzame personen verstrekt.

Y. In artikel VIII lid 1 wordt na «203a» ingevoegd: , leden 1–4,.

Z. In de artikelen IX en X lid 2, beide zinnen, wordt «deze wet» vervangen door: «artikel 207d».

AA. In artikel XIV lid 2 wordt «artikel 94b lid 3» gewijzigd in «artikel 207 en tot invoering van artikel 207d» en «treedt» in: treden.

Aan dit artikel wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. De wijzigingen in titel 8 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek gelden voor boekjaren die eindigen na het in werking treden van deze wet. Zij mogen evenwel worden toegepast op de jaarrekening over een eerder afgelopen boekjaar waarop titel 8 van toepassing is.

TOELICHTING

De hieronder niet vermelde wijzigingen zijn slechts redactioneel.

Artikel 185

De mogelijkheid van ontbinding wordt, overeenkomstig het oorspronkelijke wetsvoorstel, verruimd zodat iedere besloten vennootschap kan worden ontbonden die van de oprichting af beneden het minimumkapitaal is gebleven.

Artikelen 191b en 80b

De regeling van de leden 3 en 4, bedoeld voor uitzonderlijke gevallen, bleken daarbuiten rechtsonzekerheid op te roepen. Dit nadeel lijkt te overwegen, zodat zij zijn geschrapt.

Artikelen 203a en 93a

Alsnog wordt tegemoetgekomen aan het belang van oprichters die al voor de oprichting zaken gaan doen en dan het geld tot volstorting van hun aandelen al moeten besteden. Daarom wordt toegestaan dat de storting in geld ook op een zekere dag binnen vijf maanden voor de oprichting ter beschikking mag hebben gestaan, mits de vennootschap alle uitgaven nadien bekrachtigt. Voor deze bekrachtiging zijn de bestuurders naast de vennootschap aansprakelijk ingevolge artikel 180 lid 2 of artikel 69 lid 2. Opgemerkt zij nog dat, zonder het nieuwe voorstel, de moeilijkheid slechts zelden kan worden opgelost door een voorschot in de voorperiode als ware het inbreng in natura te verrekenen met de stortingsplicht bij de oprichting. Verrekening betreft ingevolge artikel 1463 B.W. bijna altijd een opeisbare geldschuld, en dan is artikel 203a van toepassing en artikel 204a niet.

Artikel 93a wordt in zijn geheel aangepast aan artikel 203a.

Artikel 204a en 94a

Voor uitzonderlijke gevallen, zoals verwoesting van de in te brengen fabriek zonder verzekeringsdekking of het verlies wegens een faillissement van een vordering van een in te brengen onderneming, waardoor haar bestaan op het spel staat, wordt bepaald dat de inbreng niet mag doorgaan zonder bijstelling van de waardering. Dit voorstel richt zich op de zelfde gevallen als waarvoor de laatste leden van de artikelen 191b en 80b waren geschreven, maar treft slechts de uitzonderlijke gevallen, zonder daarbuiten rechtsonzekerheid op te roepen.

Artikelen 204c en 94c

In de jaarvergadering van de Koninklijke Notariële Broederschap heeft Santen erop gewezen dat nietigheid in deze bepalingen zich tegen de vennootschap kan keren, bijvoorbeeld indien deze wordt ingeroepen door de curator van een gefailleerde tegenpartij. Omdat slechts bescherming van de vennootschap wordt beoogd tegen benadeling door de wederpartij, wordt nu slechts in het belang van de vennootschap een beroep op overtreding van dit voorschrift toegestaan.

Artikel 206a

De vermelding van fusie is overbodig naast de eerste en de laatste zin van lid 1.

Artikel 207a

Overeenkomstig artikel 98a wordt alsnog bepaald dat de vennootschap haar bij fusie of anderszins onder algemene titel verkregen eigen niet volgestorte aandelen niet langer dan drie jaren mag houden.

Artikel 67

Overeenkomstig artikel 178 is de uitzondering voor het geval van fusie geschrapt als overbodig naast artikel 64.

Artikel 80a

De uitzondering aan het slot van lid 3 is slechts bedoeld voor uitgiften van effecten die aan een buitenlandse beurs worden genoteerd. De vennootschap kan al met genoteerde effecten aan die beurs vertegenwoordigd zijn, maar nodig is dat niet. Dit wordt nu verduidelijkt.

Artikel 94b lid 3

Het wijzigingsvoorstel is ongewijzigd overgebracht naar wetsvoorstel 16 631 (het derde anti-misbruik ontwerp).

Artikel 394

Alsnog wordt voorgeschreven dat de jaarrekening moet worden neergelegd bij het handelsregister ter plaatse waar de rechtspersoon zijn statutaire zetel heeft. Tot voor kort volgde dat uit de artikelen 77 en 188 van boek 2 B.W., omdat de publikatieplicht onder de werking van die artikelen viel. Door overplaatsing naar titel 8 ging het vereiste verloren. Het wordt nu hersteld.

Artikelen 396 en 397

In lid 1 onder a van deze artikelen wordt voor kleine en voor middelgrote ondernemingen de uiterste grens bepaald voor de waarde van hun activa. Wanneer zij die grens, samen met een der beide andere grenzen, overschrijden, gelden zij als middelgroot dan wel als groot. Deze grens wordt eerder bereikt bij waardering tegen actuele waarde dan bij waardering tegen historische kostprijs, die op het grondgebied van de Europese Gemeenschappen door de meeste van deze ondernemingen wordt gehanteerd. Voor deze ongelijke behandeling bestaat geen goede grond. Zij kan ertoe leiden dat niet tegen actuele waarde wordt gewaardeerd in gevallen waarin dat voor een goede presentatie wel beter zou zijn, een ongewenst nevengevolg. Dit bezwaar wordt verholpen door de bedragen waaraan het verschil tussen de uitkomst van beide waarderingen kan worden afgemeten, te weten de herwaarderingsreserve en de reserve deelnemingen, buiten beschouwing te laten bij het toetsen aan de grensbedragen.

Artikel 400

Op het verbod, neergelegd in artikel 384 lid 2, tweede zin, om winst te nemen voordat deze gerealiseerd is, worden in de bestaande praktijk door banken enkele uitzonderingen aanvaard bij de waardering van valuta en van de handelsvoorraad van effecten. Voorgesteld wordt deze praktijk te bestendigen in afwachting van de komende EEG-richtlijn voor de jaarrekening van banken die mogelijk een dergelijke uitzondering zal bevatten.

Artikel 403

De woordkeus onder d is in overeenstemming gebracht met die onder g. De verplichting van lid 4 wordt ook opgelegd, indien overigens geen publikatieplicht geldt voor de geconsolideerde cijfers.

Artikel 404a

Het derde lid wordt aan het eerste toegevoegd. Verder wordt de verplichting voor de minister om voorschriften aan te wijzen die als gelijkwaardig aan de zevende richtlijn zullen gelden, gewijzigd in een bevoegdheid. De ministeriële aanwijzing kan daarom beperkt worden tot de meest gebruikte stelsels van voorschriften die voor gelijkwaardig mogen worden gehouden. Voor zeldzame gevallen kan de afweging beter aan de vennootschap, haar accountant en de rechter worden overgelaten.

Artikel 35b van de Wet op de ondernemingsraden

De redactie is nog iets versoepeld, omdat de bepaling een ruimer gebied bestrijkt dan ondernemers waarvoor de titel jaarrekening geldt. Ook ziekenhuizen en instellingen van volkshuisvesting die krachtens eigen regels jaarcijfers moeten publiceren, vallen er bijvoorbeeld onder. Het begrip «jaarrekening» is hier dan ook gebruikt in de ruime betekenis waarin het mede omvat de accountantsverklaring en de overige gegevens die krachtens artikel 392 van boek 2 B.W. zijn bijgevoegd, alles voor zover openbaar gemaakt.

Artikel IX, X en XIV

Artikel XIV lid 3 veroorlooft om de versoepelingen die in de voorschriften voor de jaarrekening worden aangebracht, al toe te passen in de jaarrekening over 1984.

Het overleg met de Staatssecretaris van Financiën over de mogelijkheden de wrijving te verminderen tussen de nieuwe inkoopbepalingen en de belastingfaciliteit van artikel 57 lid 1 onder f van de Wet op de Inkomstenbelasting, maakt voortgang. Mocht het leiden tot een voorstel tot wetswijziging, dan zou het voor de betrokkenen hinderlijk zijn wanneer het nieuwe artikel 207 en artikel 207 d al zouden gelden. Wijziging van de regelingen kan dan beter tegelijk worden ingevoerd.

Nu de wijziging van artikel 94b lid 3 is geschrapt, moet ook de verwijzing daarnaar vervallen.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes